

I Akkuasetuswebinaarissa 19.3.2024 esitettyjä kysymyksiä

Vastaukset on laadittu yhteistyössä Ympäristöministeriön, Pirkanmaan Ely-keskuksen ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) kanssa. Vastaukset on laadittu huhtikuun 2024 alussa ja ne kuvaavat sen hetkistä tilannetta. Vastaukset eivät ole sellaisenaan oikeudellisesti sitovia. Lähestymistapa voi vielä muuttua, kun täsmäntävää lainsäädäntöä (esim. delegoituja asetuksia) annetaan. Euroopan unionin tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta tulkita EU:n lainsäädäntöä sitovasti.

- **Onko Suomessa ja/tai EU:ssa tarkoitus tehdä markkina- ja valvontaa kaikille myyntipaikoille (sis. EU-ajan ylittävää etäkaupan)? Kiitos hyvästä webinaarista järjestäjille & puhujille.**

Tukes: Akkuasetuksen nojalla tehtävää markkina- ja valvontaa ei ole vielä suunniteltu tarkemmin. Alkuvaiheessa pääpaino on neuvonnassa, kun markkinoilla on vielä paljon akkuja ja paristoja, jotka on saatettu markkinoille ennen asetuksen velvoitteiden voimaantuloa.

- **Pitääkö akussa todella olla valmistajan tietojen lisäksi maahantuojan täydelliset tiedot? Voi olla aika pientä tekstiä., Riittääkö pakkauksen ja ohjekirjan tiedoissa nämä tiedot?**

Tukes: Asetuksen mukaan (artiklat 38 ja 41) valmistajan ja EU-alueelle maahantuojan tiedot pitää olla akussa tai paristossa. Jos se ei ole mahdollista akun tai pariston koon tai luonteen takia, niin vaaditut tiedot on annettava pakkauksessa tai mukana olevassa asiakirjassa.

- **Akkujen merkintävaatimukset; pitääkö olla kaikki itse akussa, vai riittääkö pakkauksessa ja/tai mukana tulevassa käyttöohjeessa?**

Tukes: Lähtökohtaisesti merkinnät on kiinnitettävä akkuun tai paristoon. Artikloissa 38 ja 41 säädetään, että valmistajan ja EU-alueen maahantuojan tiedot sekä mallitunniste ja erä- tai sarjanumero tai tuotenumero tai jokin muu tunnistemerkintä pitää olla akussa tai paristossa. Jos se ei ole mahdollista akun tai pariston koon tai luonteen takia, niin vaaditut tiedot on annettava pakkauksessa tai mukana olevassa asiakirjassa. Tiedossa ei ole, mistä komission täytäntöönpanosäädöksissä (artikla 13 kohta 10) tullaan säätämään.

- **Onko akussa tai paristossa annettavalle tiedolle määritelty fontin minimikoko**

Tukes: Asetuksessa ei ole määritelty fonttikokoa. Tiedossa ei ole, mistä komission täytäntöönpanosäädöksissä (artikla 13 kohta 10) tullaan säätämään.

- **Kielletäänkö tässä nyt lyijyhyytelöakkujen käyttö kannettavissa laitteissa ja mitä kannettavuuden määritelmää sovelletaan?**

Tukes: Akkuasetus rajoittaa lyijyn käyttöä markkinoille saatettavissa kannettavissa akuissa 18.8.2024 alkaen.

Akkuasetuksen liitteen I rajoitusteksti:

3.Lyijy		1.Kannettavat akut ja paristot, riippumatta siitä, sisältyvätkö ne laitteisiin, eivät 18 päivästä elokuuta 2024 alkaen saa sisältää yli 0,01 painoprosenttia lyijyä (lyijymetallina ilmaistuna).
CAS-nro 7439-92-1		
EY-nro 231-100-4 ja sen yhdisteet		2.Edellä 1 kohdassa esitettyä rajoitusta ei sovelleta sinkki-ilmanappikennoihin 18 päivään elokuuta 2028 saakka.

Kun kyse on akkuasetuksen rajoituksesta, niin sovelletaan EU-asetuksen kannettavan akun määritelmää.

'kannettavalla akulla tai paristolla' akku tai paristoa, joka on suljettu, painaa enintään 5 kg, jota ei ole erityisesti suunniteltu teollisuuskäyttöön ja joka ei ole sähköajoneuvon ajovoima-akku, kevyen liikkumisvälineen akku eikä ajoneuvoakku;

- **Mikäli kyseessä on vedenpitävä laite jonka akku ei asiakas ei voi vaihtaa niin koskeeko myös tämä 5 vuoden varaosa vaatimus?**

Tukes: Koskee. 5 vuoden varaosavaatimus koskee tuotteita, jotka on varustettu kannettavilla akuilla tai paristoilla tai kevyen liikkumisvälineen akuilla. Se ei ota kantaa irrotettavuuteen.

- **Jos akussa / paristossa ei ole merkintöjä. Miten hävittäminen/käsittely voidaan tehdä turvallisesti esim. VAK-kuljetus**

Tukes: Laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta ([541/2023, ns. VAK-laki](#)) mukaan lähettäjä on vastuussa lähetyksen oikeasta luokittelusta, pakkaamisesta ja lähetyksestä annetuista tiedoista. Jos akussa tai paristossa ei ole mitään merkintöjä, niin silloin mm. sen kemia saattaa olla mysteeri ja voi olla tarpeen olettaa sen sisältävän litiumia tai muuta reaktiivista ainetta. Tavalliset alkaliparistot ei yleensä ole luokiteltuja kuljetuksessa, mutta niiden joukkoon sekoittuu helposti litiumia sisältäviä paristoja tai akkuja. Toisinaan saattaa olla tarpeen varmuuden vuoksi käsitellä joitain mahdollisesti vaarattomia lähetyksiä VAK-kuljetuksena ja joitain lähetyksiä saattaa olla tarpeen "yliluokitaa" ellei olla täysin varmoja luokittelusta. Kuljetuksessa mahdollisesti vaarallisesti reagoivat vioittuneet akut ja paristot on lisäksi oma riskinsä ja ne on olennaista tunnistaa muiden joukosta.

VAKin tekniset määräykset sisältävä [Traficom VAK-tiemääräys](#) sisältää litiumakuille ja -kennoille sovellettavia erityismääräyksiä kuten SP 377 ja SP 636, jotka poistaa hävitettäväksi tai kierrätykseen kuljetettavilla litiumakuilla ja -kennoilla joitain uudelta akulta tai kennoilta vaadittavia teknisiä vaatimuksia eli täydellisiä tietoja ei välttämättä aina edellytetä:

377 Litiumionikennot ja -akut ja litiummetallikennot ja -akut tai tällaisia kennoja ja akkuja sisältävät laitteet, joita kuljetetaan hävitettäväksi tai kierrätykseen pakattuina yhdessä muiden ei-litiumakkujen kanssa tai ilman niitä, saa pakata kohdan 4.1.4.1 pakkaustavan P909 mukaisesti. Nämä kennot ja akut eivät ole kohdan 2.2.9.1.7 (a) – (g) vaatimusten alaisia. Kolleissa on oltava merkintä: "LITIUMAKKUJA HÄVITYKSEEN" tai "LITIUMAKKUJA KIERRÄTYKSEEN". Vahingoittuneiksi tai puutteelliseksi katsotut kennot tai akut on kuljetettava erityismääräyksen 376 mukaisesti.

636 Kuljetuksessa välikäsittelylaitokselle lajitteluun, hävitettäväksi tai kierrätykseen kerätyt bruttomassaltaan enintään 500 g:n litiumkennot ja -akut, nimelliskapasiteetiltaan enintään 20 Wh:n litiumionikennot, nimelliskapasiteetiltaan enintään 100 Wh:n litiumioniakut, litiumin määrältään enintään 1 g:n litiummetallikennot ja litiumin kokonaismäärältään enintään 2 g:n litiummetalliakut, jotka eivät sisälly laitteisiin, eivät ole näiden määräysten muiden vaatimusten alaisia, mukaan lukien erityismääräys 376 ja kohta 2.2.9.1.7, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

(a) kennot ja akut pakataan kohdan 4.1.4.1 pakkaustavan P909 mukaisesti lukuun ottamatta lisämääräyksiä 1 ja 2,

(b) on olemassa laadunvarmistusohjelma sen varmistamiseksi, että litiumkennojen tai -akkujen kokonaismäärä kuljetusyksikössä ei ylitä 333 kg,
Huom. Kuorman litiumkennojen ja -akkujen kokonaismäärän saa arvioida laadunvarmistusohjelmassa kuvatulla tilastollisella menetelmällä. Laadunvarmistusohjelma on oltava toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä saatavilla.

(c) kolleihin tehdään merkintä: "LITIUMAKKUJA HÄVITYKSEEN" tai "LITIUMAKKUJA KIERRÄTYKSEEN".

- **Miten custom-akkujen osalta. Ovatko saatettu markkinoille kun ovat tuotu maahan?**

Tukes: Jos tuodaan EU:n ulkopuolelta, niin maahantuodessa saatetaan markkinoille viimeistään, kun on tarkoitus myydä tai muuten toimittaa jakeluketjussa eteenpäin.

Komission Blue guidea voidaan käyttää apuna tulkinnoissa:

[The Blue Guide on the implementation of the product rules 2022 is published - European Commission \(europa.eu\)](#)

Pirely: Tuottajavastuun osalta, jos maahantuodaan Suomen ulkopuolelta, niin yleensä maahantuodessa asetetaan saataville markkinoille, ellei akut/paristot maahantuoda osaksi tuotteiden valmistusprosessia. Tällöin asettaminen saataville markkinoille tapahtuu, kun koko lopullinen tuote asetetaan saataville markkinoille.

- **Kun kyse custom akusta joka on ns sisäinen akku ja niin pieni että siihen ei kaikki vaadittavat tiedot mahdu. Mihin nämä tiedot kuuluu silloin lisätä? Tuotteen käyttöohjeeseen?**

Tukes: Artikloissa 38 ja 41 säädetään, että valmistajan ja EU-alueen maahantuojan tiedot sekä mallitunniste ja erä- tai sarjanumero tai tuotenumero tai jokin muu tunnistemerkintä pitää olla akussa tai paristossa. Jos se ei ole mahdollista akun tai pariston koon tai luonteen takia, niin vaaditut tiedot on annettava pakkauksessa tai mukana olevassa asiakirjassa.

Tiedossa ei ole, mistä komission täytäntöönpanosäädöksissä (artikla 13 kohta 10) tullaan säätämään.

- **Valmistaja siis vastaa aina QR-koodista, on valmistus tapahtunut EU-alueella tai EU:n ulkopuolella. Maahantuojan ja jakelijan vastuulla on tarkistaa näiden tietojen oikeellisuus (sen mukaan kun se on mahdollista). Näinkö?**

Tukes: Lähtökohtaisesti valmistaja vastaa siitä, että tuote täyttää sitä koskevien lainsäädäntöjen vaatimukset. Valmistajan pitää akkuasetuksen 38 artiklan mukaan varmistaa, että akussa tai paristossa on 13 artiklan mukaiset merkinnät.

EU-alueelle maahantuojan velvollisuus (artikla 41) ja jakelijan velvollisuus (artikla 42) on tarkistaa, että akussa on 13 artiklan mukaiset merkinnät.

Tietyissä tilanteissa EU-alueen maahantuojaa tai jakelijaa pidetään valmistajana, jolloin niitä koskevat samat velvoitteet kuin valmistajaa.

44 artikla Tapaukset, joissa valmistajien velvollisuuksia sovelletaan maahantuojiin ja jakelijoihin

Maahantuojaa tai jakelijaa pidetään tätä asetusta sovellettaessa valmistajana ja sitä koskevat samat velvoitteet kuin valmistajaa 38 artiklan mukaisesti, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) akku tai paristo saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön kyseisen maahantuojan tai jakelijan omalla nimellä tai tavaramerkillä;*
 - b) kyseinen maahantuoja tai jakelija muuttaa jo markkinoille saatettua tai käyttöön otettua akkua tai paristoa tavalla, joka voisi vaikuttaa tämän asetuksen asiaankuuluvien vaatimusten täyttymiseen; tai*
 - c) kyseinen maahantuoja tai jakelija muuttaa jo markkinoille saatetun tai käyttöön otetun akun tai pariston käyttötarkoituksen.*
- **Kuka tekee arvion siitä mikä tieto mahtuu ja mikä ei? Jonkun mielestä voi olla mahdollista mahduttaa mutta teknisesti voi olla vaikea teknisesti toteuttaa.**

Tukes: Valmistaja kiinnittää merkinnät ja arvioi, mitkä tiedot mahtuvat.

Markkinavalvontaviranomainen ei etukäteen hyväksy merkintöjä. Valvonnan yhteydessä viranomainen tarkastaa merkinnät.

- **Miten Tukes tekee oman arvion siitä että onko akku turvallinen ja vaatimustenmukainen?**

Tukes: Tukesilla ei ole omaa akkujen tai paristojen testauslaboratoriota, joten tuotteiden turvallisuuden ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa käytetään kolmannen osapuolen testauslaboratoriota.

Asiakirjojen ja merkintöjen valvontaa Tukes voi tehdä itse.

- **Ovatko säännöt samat B2C kuin B2B tuottajille?**

Tukes: Tuotevaatimusten osalta kyllä.

Pirely: Tuottajavastuun osalta on samat säännöt riippumatta siitä, onko kyseessä B2C tai B2B tuotteet.

- **Mikä on määrävyysjärjestys pienten paristojen merkinnöissä (esim. nappiparisto LR44), kun kaikki vaaditut merkinnät eivät niihin mahdu? Mitkä voidaan ilmoittaa pakkauksessa ja mitkä tulee olla itse paristossa? Pariston malli, CE-merkki, +/-, erilliskeräystunnus, ainemerkinnot jne.v**

YM ja Tukes: Merkintöjen määrävyysjärjestyksestä ei ole säädetty lainsäädännössä. Suomi pyrkii selvittämään komission näkemyksen asiaan.

- **Miten kunkin akun luokka määritellään? Määritteleekö valmistaja vai käyttöönottaja sen ja päätetäänkö se käyttötarkoituksen vai designin mukaan? (Case-esimerkinä akku, jota myydään käynnistysakkuna, mutta jota saatetaan käyttää muuhunkin tarkoitukseen)**

Pirely ja Tukes: Kukin akku/paristo määrytyy akkuasetuksen määritelmien sekä valmistajan määrittelemän käyttötarkoituksen mukaan akkuasetuksen mukaisiin akkuluokkiin. Eli mikäli akkuvalmistaja valmistaa käynnistysakkuja, niin akut luokitellaan ajoneuvoakkuiksi, huolimatta siitä mihin kuluttaja akkua voi käyttää. Mikäli ammattimainen talouden toimija muuttaa akkujen käyttötarkoitusta, niin silloin käyttötarkoituksen muuttajan määrittely siitä mihin käyttötarkoitukseen akkua jatkossa tullaan käyttämään voi vaihtaa akkuluokkaa.

- **Myöhemmin voimaan tulee vaatimus QR-koodista. Johtaako QR-koodi valmistajan ylläpitämälle nettisivulle vai onko tulossa jokin EU:n ylläpitämä tietokanta? (vrt. SCIP)**

Tukes: Tässä vaiheessa ei ole tarkempia tietoja asiasta.

- **Kuinka pitkälle menee maahantuojan ja jakelijan velvollisuus tarkistaa, että valmistaja on täyttänyt omat velvollisuutensa? Onko esim. tarkistettava, että tekninen eritelmä on tehty oikein ja DoC täyttää muotovaatimukset?**

Tukes: Maahantuojan on tarkistettava, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus on ja tekniset asiakirjat on laadittu ja että valmistaja on suorittanut 17 artiklassa tarkoitetun asiaankuuluvan vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn. (art 41 kohta 2 a.) Maahantuojan velvollisuus on pitää EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen jäljennös kansallisten viranomaisten saatavilla 10 vuoden ajan sen jälkeen, kun akku tai paristo on saatettu markkinoille, ja varmistettava, että liitteessä VIII tarkoitetut tekniset asiakirjat asetetaan kyseisten viranomaisten saataville pyynnöstä. (art 41 kohta 7)

Jakelijalla ei ole velvollisuutta tarkistaa, että EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus tai tekniset asiakirjat on laadittu. Jakelijan on kansallisen viranomaisen pyynnöstä annettava sille kaikki tarvittavat tiedot ja asiakirjat.

Sekä maahantuojalla että jakelijalla on velvollisuus tarkistaa, että akun tai pariston mukana on 6 - 10 artiklan ja 12, 13 ja 14 artiklan nojalla vaaditut asiakirjat ja ohjeet ja turvallisuustiedot siten kuin se jäsenvaltio, jonka markkinoilla akku tai paristo asetetaan saataville tai otetaan käyttöön, on ne määritellyt. Kansalliseen lainsäädäntöön on tulossa vaatimus, että loppukäyttäjille tarkoitetut asiakirjat ja ohjeet ovat suomeksi ja ruotsiksi. Asiakirjat, jotka toimitetaan vain viranomaiselle, voivat olla myös muulla viranomaisen hyväksymällä kielellä.

Pirely: Lisäksi jakelijan on 42 artiklan mukaisesti tarkistettava, että akun/pariston tuottaja on rekisteröity 55 artiklassa tarkoitettuun tuottajien rekisteriin. Suomessa tuottajarekisterissä olevat tuottajat ovat nähtävissä Jätehuoltokompassissa: <https://jatehuoltokompassi.fi/>

- **jos akun fyysinen koko on 15x15mm onko myös niille samat merkintävaatimukset?**

Tukes: Merkintävaatimukset koskevat kaikkia akkuja ja paristoja koosta riippumatta. Jos merkintöjä ei voida kiinnittää itse akkuun tai paristoon, niin merkinnät on oltava pakkauksessa tai mukana olevassa asiakirjassa.

- **saatteko vielä toistettua vastauksen tuosta tuotteen uudelleen suunnittelusta. Jos tällä hetkellä EU:ssa myynnissä olevan tuotemalli (siis ei tuoteperhe vaan täsmällinen tuotemalli). Pitääkö se suunnitella uusiksi vai ei, jotta sitä samaa tuotemallia voidaan myydä vielä 5 vuoden päästä - siis kyllä vai ei.**

Tukes: Sillä hetkellä, kun tuote saatetaan markkinoille, täytyy sen täyttää lainsäädännön vaatimukset. Markkinoille saattamisen käsite viittaa yksittäiseen tuotteeseen, ei tuotemalliin. Viiden vuoden päästä valmistettavien ja markkinoille saatettavien tuotteiden pitää täyttää sen hetkiset akkuasetuksen voimassa olevat vaatimukset.

Esimerkiksi jos tuotemallin akku ei ole nyt irrotettavissa, mutta sen pitäisi olla artiklan 11 mukaan irrotettava, niin tuote on suunniteltava uudelleen. Tässä vaiheessa, kun ei ole tarkempaa tietoa esim. artiklaan 11 liittyvien komission ohjeiden sisällöstä, ei voida täysin vastata kysymykseen. Myös lyijyrajoitus voi vaikuttaa tuotteen uudelleensuunnittelun tarpeeseen.

- **Tuoko akkuasetus muutoksia tuottajavastuun "tuottajan" määritelmään?**

Pirely: Tuo muutoksia, tuottajan määritelmä laajenee. Jatkossa tuottajan määritelmä on akkuasetuksessa mukainen:

'tuottajalla' valmistajaa, maahantuojaa tai jakelijaa taikka muuta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka käytetystä myyntitavasta riippumatta, mukaan lukien etäsopimukset, joko

a) on sijoittautunut jäsenvaltioon ja valmistaa akkuja tai paristoja omalla nimellään tai tavaramerkillään, tai joka suunnittelee tai valmistuttaa akkuja tai paristoja ja toimittaa

niitä ensi kertaa omalla nimellään tai tavaramerkillään, mukaan lukien laitteisiin, kevyisiin liikkumisvälineisiin tai muihin ajoneuvoihin sisällytetyt akut ja paristot, kyseessä olevan jäsenvaltion alueella;

b) on sijoittautunut johonkin jäsenvaltioon ja jälleenmyy kyseisen jäsenvaltion alueella omalla nimellään tai tavaramerkillään muiden valmistamia akkuja tai paristoja, joissa ei ole kyseisten muiden valmistajien nimeä tai tavaramerkkiä, mukaan lukien laitteisiin, kevyisiin liikkumisvälineisiin tai muihin ajoneuvoihin sisällytetyt akut ja paristot;

c) on sijoittautunut jäsenvaltioon ja toimittaa kyseisessä jäsenvaltiossa ensimmäistä kertaa ammattimaisesti akkuja tai paristoja, mukaan lukien laitteisiin, kevyisiin liikkumisvälineisiin tai muihin ajoneuvoihin sisällytetyt akut ja paristot, toisesta jäsenvaltiosta tai kolmannelta maasta; tai

d) myy jäsenvaltiossa etäsopimusten perusteella akkuja tai paristoja, mukaan lukien laitteisiin, kevyisiin liikkumisvälineisiin tai muihin ajoneuvoihin sisällytetyt akut ja paristot, suoraan loppukäyttäjille, riippumatta siitä, ovatko ne yksityisiä kotitalouksia vai eivät, ja joka on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon tai kolmanteen maahan;

Lisäksi tuottaja on myös akkuasetuksen 56 artiklan 2 kohdan mukaan:

Talouden toimija, joka asettaa ensimmäistä kertaa jäsenvaltion alueella markkinoilla saataville akun tai pariston, joka on tulosta valmistelusta uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen, käyttötarkoituksen muuttamisesta tai uudelleenvalmistuksesta, katsotaan tässä asetuksessa tarkoitetuksi tällaisen akun tai pariston tuottajaksi, ja toimijalla on laajennettu tuottajavastuu.

- **Tuotteita maahantuova sekä myös suomalaisilta valmistajilta ostettuja tuotteita myyvä tukkuliike, onko se jakelija vai maahantuoja?**

Tukes: Tukkuliike voi olla molempia, sekä jakelija että maahantuoja. Rooli voi vaihdella eri tuotteiden osalta. Jos akut tuodaan Suomeen EU-alueen ulkopuolelta, niin tuotevaatimusten osalta liike on maahantuoja.

Pirely: Myös tuottajavastuun osalta tukkuliike voi olla molempia, sekä jakelija että maahantuoja. Rooli voi vaihdella eri tuotteiden osalta. Jos akut/paristot tuodaan Suomeen Suomen ulkopuolelta, niin tuottajavastuun osalta liike on maahantuoja.

- **Pitääkö jo tällä hetkellä EU:ssa myynnissä olevat tuotteet suunnitella uusiksi, jotta ne täyttävät akkuasetuksen vaatimukset myös parin vuoden päästä? Laiteluokkana on kannettavat laitteet kuten esim. Rannekellot.**

Tukes: Sillä hetkellä, kun tuote saatetaan markkinoille, täytyy sen täyttää lainsäädännön vaatimukset. Markkinoille saattamisen käsite viittaa yksittäiseen tuotteeseen, ei tuotemalliin. Viiden vuoden päästä valmistettavien ja markkinoille saatettavien tuotteiden pitää täyttää sen hetkiset akkuasetuksen voimassa olevat vaatimukset.

Esimerkiksi jos tuotemallin akku ei ole nyt irrotettavissa, mutta sen pitäisi olla artiklan 11 mukaan irrotettava, niin tuote on suunniteltava uudelleen. Tässä vaiheessa, kun ei ole tarkempaa tietoa esim. artiklaan 11 liittyvien komission ohjeiden sisällöstä, ei voida täysin

vastata kysymykseen. Myös lyijyrajoitus voi vaikuttaa tuotteen uudelleensuunnittelun tarpeeseen.

- **Vielä niihin kysymyksiin. Kerroitte, että laitatte niihin vastuksia vielä jälkeinpäin, mutta olikos se näin? Se minun esittämä kysymys “pitääkö kaikki olemassa olevat portable tuotteen suunnitella uusiksi, jotta niiden myyntiä voidaan jatkaa” jäi kyllä vastaamatta. Tai siis kyllä siihen vastattiin, mutta en ymmärtänyt kysymystä. Voikohan siihen vastata ihan “kyllä” tai “ei”.**

Tukes: Näiden tietojen perusteella ei voi vastata ”kyllä” tai ”ei”. Erilaisia kannettavien tuotteiden valikoima on laaja ja tuotteilla on erilaisia ominaisuuksia. Esimerkiksi artikla 11 voi aiheuttaa sen, että tuote on suunniteltava uudelleen.